

Revidering av beslut för naturreservatet Hedströmmen i Köpings och Skinnskattebergs kommuner

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter (se Reservatsföreskrifter) skall gälla för naturreservatet Hedströmmen, se avgränsning bilaga 1. Avgränsningen är oförändrad. Reservatets syfte är omformulerat, syftets innebörd är dock oförändrat.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken att upphäva följande B-föreskrift; *byggnader och andra anläggningar inom område som på karta, bilaga C, redovisas som område för fri utveckling, borttas senast inom fem år från den dag då detta beslut vunnit laga kraft. Föreskriften gäller inte befintliga mark- eller luftledningarna eller transformatorstationer tillhörande Länsstyrelsens beslut den 20 september 1995, dnr 231-516-89, om bildande av naturreservat.*

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplanen för naturreservatets långsiktiga vård (bilaga 2). Förvaltare av reservatet är Länsstyrelsen.

Tidigare fastställd skötselplan enligt beslut den 20 september 1995, dnr 231-516-89, upphör att gälla då detta beslut vunnit laga kraft.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

- 1 muddra eller rensa i vatten,

Samtliga A-föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- att förvaltaren eller den som arbetar på uppdrag av förvaltaren utför de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel,
- nödvändigt underhåll och förnyelse av befintlig elledning om det sker i samråd med Länsstyrelsen och med stor hänsyn till naturvärdena. Akut underhåll av ledningarna får göras utan föregående samråd, men ska rapporteras till Länsstyrelsen inom två veckor.

- att utföra nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång
Fastighetsägare och innehavare av särskilt rätt förpliktas tåla att följande
anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

- 1 dokumentation och uppföljande undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna samt åtgärder som gynnar skyddsvärda arter,
- 2 gallring, röjning, slåtter, ringbarkning, bränning, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder utförs.

Alla virkessortiment, inklusive grenar och toppar (GROT), som tas ut från området med stöd av föreskrifterna och skötselplanen, i de områden som i bilaga 2 redovisats för fri utveckling, tillfaller förvaltningen.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att;

- bevara en outbyggd åsträcka med karaktäristiska ås- och strandformationer, inklusive ett rikt växt- och djurliv samt det upplevelsevärde en naturlig åsträcka utgör,
- bevara skogsbiotoper för bl.a. skyddsvärda arter av växter och djur,
- främja områdets nyttjande för forskning.

Syftet skall tryggas genom att;

- större delen av området lämnas till fri utveckling,
- naturvårdsinriktade skötselåtgärder bedrivs i vissa delar för att påskynda bildandet av viktiga substrat och strukturer och efterlikna naturliga processer,
- öppna marker hålls öppna genom röjning samt i vissa områden i kombination med bete eller slåtter,
- åtgärder för att gynna flodpärlmussla, stensimpa, kungsfiskare och övriga skyddsvärda arter genomförs,
- friluftsanordningar byggs och underhålls.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen beslutade den 20 september 1995 om bildande av Hedströmmens naturreservat. Reservatets syfte var att bevara en outbyggd åsträcka med karaktäristiska ås- och strandformationer, samt skogsbiotoper för bl.a. hotade arter av växter och djur samt främja områdets nyttjande för forskning.

Regeringen fastställde det berörda Natura 2000-området som område av gemenskapsintresse (SCI) år 2005. Nu gällande bevarandeplan för området fastställdes den 28 november 2006. Följande habitat och arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv förekommer i området: habitaten "västlig taiga" (9010), "örtrik

granskog" (9050), "vattendrag med flytbladsvegetation eller vattenlevande mossor" (3260) samt arterna stensimpa och flodpärlmussla.

För att syftet med naturreservatet ska kunna tryggas och de inom Natura 2000-området förekommande arterna ska kunna uppnå gynnsam bevarandestatus behöver beslut och skötselplan för naturreservatet revideras. Genom revideringen möjliggörs naturvårdsinriktade skötselåtgärder inom de delar av reservatet som enligt tidigare beslut är lämnade till fri utveckling vilket är nödvändigt bl.a. för att säkerställa att Natura 2000-arten flodpärlmussla ska kunna uppnå en gynnsam bevarandestatus. Det är också angeläget att trygga områdets värden för friluftslivet genom förbättringar av friluftsanläggningar.

Länsstyrelsen bedömer att Natura 2000-områdets utpekade arter kommer att gynnas av revideringen av naturreservatsbeslutet och att naturreservatets syfte att bevara en outbyggd åsträcka och skogsbiotoper för skyddsvärda växter och djur får betydligt bättre förutsättningar att uppfyllas. Länsstyrelsen finner därmed att det finns behov av ändrade föreskrifter enligt 7 kap 5 och 6 §§ miljöbalken för att uppnå syftet med naturreservatet. Revideringen strider inte heller mot reservatets syfte i övrigt. För att öka förståelsen av syftet med naturreservatet har syftet omformulerats, Länsstyrelsen bedömer dock att omformuleringen inte innebär att syftet har ändrats.

I detta beslut inför Länsstyrelsen undantag från samtliga gällande A-föreskrifter genom att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för;

- att förvaltaren eller den som arbetar på uppdrag av förvaltaren utför de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel,
- nödvändigt underhåll och förnyelse av befintlig elledning om det sker i samråd med Länsstyrelsen och med stor hänsyn till naturvärdena. Akut underhåll av ledningarna får göras utan föregående samråd, men ska rapporteras till Länsstyrelsen inom två veckor.
- att utföra nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning.

Skälen för införandet av dessa undantag är att Länsstyrelsen därigenom möjliggör att naturreservatet kan skötas på ett tillfredställande sätt samt möjliggör för ledningsrättsinnehavare att nyttja sina rättigheter. Vidare upphäver Länsstyrelsen B-föreskriften;

- byggnader och andra anläggningar inom område som på karta, bilaga C, redovisas som område för fri utveckling, borttas senast inom fem år från den dag då detta beslut vunnit laga kraft. Föreskriften gäller inte befintliga mark- eller luftledningar eller transformatorstationer

Skälet för denna föreskrifts upphävande är att föreskriften inte längre är aktuell, då den var tidsbegränsad, och att föreskriften försvårar allmänhetens möjlighet att uppleva reservatet.

Revideringen av beslut och skötselplan för naturreservatet är en del av uppfyllandet av miljökvalitetsmålen "levande sjöar och vattendrag", "levande

skogar", "ett rikt växt- och djurliv" och "ett rikt odlingslandskap" om vilka Sveriges riksdag beslutat.

Ärendets handläggning

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att de reviderade föreskrifterna inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Samråd

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket och Skogsvårdsstyrelsen, samt enligt 25 § nämnda förordning med Köpings och Skinnskattebergs kommuner.

Remiss

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken har enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. förelagts att inom en tid av 4 veckor yttra sig över förslag till beslut om revidering av naturreservatet Hedströmmen. Förslaget till beslut har därutöver sänts på remiss till flera myndigheter och organisationer.

Remissyttranden

Polismyndigheten i Västmanland, Stadsarkitektkontoret i Köpings kommun och Västmanlands orienteringsförbund har svarat att de inte har något att erinra mot förslaget om revidering. SGU avstår från att yttra sig i frågan.

Vattenfall Eldistribution AB påpekar att Vattenfall har ett tjugotal kraftledningar som korsar eller sträcker sig parallellt med Hedströmmen och kräver att de ska ha rätt att utöva sina rättigheter enligt gällande avtal och ledningsrätter.

Miljökontoret i Köpings kommun framför att eftersom vattenföringen i strömmen tidvis är låg är det angeläget att minimiavtappning och vattenflödet under året kan miljöanpassas till naturvärdena i och runt Hedströmmen. Vidare framförs ett önskemål att delar av skötselområde 4 borde lämnas för fri utveckling och överföras till skötselområde 2 eller 3. Slutligen framförs att orsaken till de låga bestånden av öring bör undersökas och att detta ska resultera i även andra skötselåtgärder som förbättrar möjligheten till självreproducerande bestånd av öring och flodpärlmussla.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Länsstyrelsen för in ett undantag för underhåll av luftledningar.

Länsstyrelsen instämmer i att det är angeläget att minimiavtappning och vattenflöde miljöanpassas, men eftersom vattenföringen i strömmen styrs av en vattendom, och kraftdammen ligger utanför reservatet, kan reservatsbeslutet inte påverka vattenföringen. Frågan behandlas i enskild ordning.

Avsikten med revideringen är att möjliggöra naturvårdsinriktade skötselåtgärder bl.a. för att utpekade Natura 2000-värden ska kunna uppnå gynnsam bevarandestatus samt att trygga områdets värden för friluftslivet genom förbättringar av friluftsanläggningar. Länsstyrelsen har inte för avsikt att inom denna revidering ytterligare inskränka sakägares rätt att nyttja sin mark genom att utöka arealen av skog som lämnas för fri utveckling.

Frågan om orsaken till de låga bestånden av öring berör öringens hela levnadsutrymme, även områden utanför naturreservatet och utreds inom Länsstyrelsens *Plan för bevarande och restaurering av Hedströmmen*.

Upplysningar

Genom tillägg och upphävande av ovan beslutade föreskrifter är samtliga gällande föreskrifter för reservatet:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

- 3 uppföra helt ny byggnad eller anläggning,
- 4 anlägga väg, parkeringsplats, led, bro eller spång,
- 5 anlägga motorbana eller skjutbana eller anordna motor- eller skytteövning eller tävling,
- 6 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning. Förbudet gäller ej upplysning till allmänheten om beslut om kräftpest liksom inte heller trafikskyltar/vägmärken
- 7 anordna upplag,
- 8 bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv,
- 9 borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa,
- 10 dika, dikesrensa eller dämna,
- 11 plöja, harva eller fräsa,
- 12 odla upp skogsmark, naturlig betesmark eller myrmark,
- 13 markbereda,
- 14 plantera in för trakten främmande växt- eller djurart,
- 15 använda motorbåt
- 16 jaga fågel,
- 17 avleda eller leda bort vatten,
- 18 muddra eller rensa i vatten,
- 19 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,

- 20 tillföra kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel,
 - 21 använda mark för campingplats, båthamn, båtuppläggningsplats, ridstig eller skjutbana,
 - 22 använda mark för skyttetävling, orienteringstävling eller militära övningar,
- Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd
- 23 utföra till- eller påbyggnad av befintlig byggnad eller anläggning,
 - 24 anlägga luft eller markledning,

Det är dessutom förbjudet att, inom det område som på karta, bilaga 1 (bilaga C i beslut 231-516-09), redovisas som område för fri utveckling

- 25 ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
- 26 bränna ris,
- 27 avverka träd eller buskar,
- 28 plantera träd, buskar eller andra växter,
- 29 föra motordrivet fordon,
- 30 rida eller föra hästfordon.

Föreskrifterna utgör inte hinder för:

- att förvaltaren eller den som arbetar på uppdrag av förvaltaren utför de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel,
- underhåll av befintlig väg och bro inom Valbricka ga:2,
- Nödvändigt underhåll och förnyelse av befintlig elledning om det sker i samråd med Länsstyrelsen och med stor hänsyn till naturvärdena. Akut underhåll av ledningarna får göras utan föregående samråd, men ska rapporteras till Länsstyrelsen inom två veckor.
- att det utförs nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse att tåla visst intrång
Fastighetsägare och innehavare av särskilt rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

- 31 utmärkning av reservatets gränser,
- 32 utplacering av informationstavlor,
- 33 vandringsleder anläggs,
- 34 dokumentation och uppföljande undersökningar av mark- och vattenförhållanden, flora och fauna samt åtgärder som gynnar skyddsvärda arter,

- 35 gallring, röjning, slätter, ringbarkning, bränning, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder utförs.

Alla virkessortiment, inklusive grenar och toppar (GROT), som tas ut från området med stöd av föreskrifterna och skötselplanen, i de områden som i bilaga 1 (bilaga C i beslut 231-516-09) redovisats för fri utveckling, tillfaller förvaltningen.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fiska inom område som särskilt markerats på karta, bilaga 1 (bilaga D i beslut 231-516-09),
- 2 framföra motordrivet fordon annat än på väg eller plats som är upplåten för allmän trafik,
- 3 ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än i anslutning till väg som är upplåten för allmän trafik,
- 4 färdas inom området med båt eller annan farkost med undantag för området söder om vägbron vid Bernshammar,
- 5 tälta,
- 6 föra cykel annat än på väg som är upplåten för allmän trafik,
- 7 rida,
- 8 klättra i boträd,
- 9 medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
- 10 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
- 11 göra upp eld inom område som på karta, bilaga 1 (bilaga C i beslut 231-516-09), redovisas som område för fri utveckling,
- 12 gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, mossor, lavar eller vedlevande svampar,
- 13 samla in ryggradslösa djur,
- 14 anordna skyttetävling, orienteringstävling, båttävling eller träning därför.

Natura 2000

Livsmiljöer som är utpekade enligt Natura 2000 skall uppnå eller bibehålla ett gynnsamt bevarandetillstånd. Detta innebär att verksamheter eller åtgärder som kan orsaka betydande störning på områdets livsmiljöer, kräver tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken sedan den 1 juli 2001.

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva naturreservatet.

Kulturmiljövården

Enligt 1 kap. 1 § lagen om kulturminnen m.m. (KML 1988:950) skall enskilda såväl som myndigheter visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete skall se till att skador på kulturmiljön såvitt möjligt undviks och begränsas. Bestämmelserna är tillämplbara på kulturhistoriska lämningar. Enligt 2 kap KML krävs tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Hänsyn är även påkallad enligt 30 § Skogsvårdslagen.

Vattenlagstiftning

Enligt 11 kap 9§ miljöbalken krävs tillstånd för all vattenverksamhet. Enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. ska viss vattenverksamhet istället anmälas till länsstyrelsen. Det gäller t ex uppförande av anläggning, fyllning, pålning, grävning, schaktning, muddring eller liknande i ett vattendrag.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt bilaga 3, formulär nr 8.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit t.f. landshövding Håkan Eriksson, beslutande, och naturvårdshandläggare Lena Strömwall, föredragande, samt

länsassessor Torsten Eriksson

planhandläggare Magnus Johansson

antikvarie Liselott Blombäck

miljöhandläggare Johan Axné

Håkan Eriksson

Lena Strömwall

1. Karta över områden lämnade till fri utveckling samt över områden där fiske är förbjudet
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar (formulär nr 8)